

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1917. Första kammaren. Nr 10.

Lördagen den 3 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 3 e. m.

Herr talmannen tillkännagav, att anslag före kl. 2 e. m. utfärdats till sammanträdets fortsättande kl. 8 på aftonen.

Herr talmannen yttrade, att han efter överenskommelse med andra kammarens talman finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid det sammanträde, som komme att hållas lördagen den 10 innevarande månad, företaga val av ej mindre revisorer och revisorssuppleanter för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning, än även valmän och suppleanter för utseende av revisorer och revisorssuppleanter för granskning av riksbankens avdelningskontors i orterna räkenskaper och förvaltning.

Detta förslag antogs.

Justerades protokollet för den 29 nästlidne januari.

Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 13, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående prisreglering å vissa gödselmedel.

Anmälades och bordlades statsutskottets memorial nr 10, med anledning av remisser från första kammaren av två utav herr G. H. von Koch väckta motioner; och

nr 11, med anledning av remiss från andra kammaren av en utav herr C. Hallendorff väckt motion.

Vid förnyad föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndi-

gande för Kungl. Maj:t att besluta om vissa postavgifter, biföll kammaren vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Om ändring av 23 § i förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

Föredrogs ånyo bevillningsutskottets betänkande nr 2, i anledning av väckt motion om ändring i 23 § förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

I en inom andra kammaren av herr *Olofsson* i Digernäs väckt motion, nr 9, hade föreslagits, att riksdagen måtte för sin del besluta sådan ändring i förordningens om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering § 23, att »alla ledamöter av taxeringsnämnden måtte vara lika berättigade som skyldiga till att granska alla till nämnden inkomna deklARATIONER och UPPGIFTER».

Utskottet hade i nu föredragna utlåtande på återopade skäl hemställt, att herr *Olofssons* i Digernäs förevarande motion, II: 9, om ändring i 23 § av förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering, icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Herr *Cavalli*: Det var verkligen ej utan någon förvåning jag såg, att talmannens klubba var nära att falla utan att någon velat gå i härnad för den motion, som behandlas i det nu föredragna betänkandet av bevillningsutskottet.

Motionären har föreslagit en utvidgad rätt för ledamöter i beskattningsnämnderna att taga del av den uppgift, som den skattskyldige har att lämna till ledning för sin beskattning: den s. k. självdeklarationen. Och utskottet har förklarat sig icke kunna biträda detta förslag därför, att utskottet ej vill »äventyra deklarerans berättigade anspråk på största möjliga sekretess beträffande deklARATIONEN». Ja, det låter ej illa; om det vore något annat än en ljudande malm och en klingande bjällra! Jag har mer än en gång haft tillfälle att från denna plats utveckla, hurusom de nu gällande bestämmelserna i beskattningsförordningen om sekretess för självdeklarationerna äro så gott som värdelösa i följd därav, att en var, som äger en tryckpress, kan bibringa all världen kännedom om det resultat, till vilket självdeklarationen leder. Det förhåller sig nämligen så — som det för en var av kammarens ledamöter är väl bekant — att den olika grunden för och de olika bestämmelserna om beskattningen efter bevillningsförordningen och efter förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt lämna för en var, som ej är fullkomligt okunnig i beskattningsförordningarna, en icke oredig utan ganska klar och tydlig bild av den skattskyldiges inkomster och hans förmögenhetsvillkor. Jag hade därför trott, att den majoritet i riksdagen, som har motsatt sig ändring i tryckfrihetsförordningen, skulle finna sig logiskt bunden till att biträda det förslag, som är framställt i motionen, ty ingen lär kunna förneka, att motionen tar ett *litet* steg i den riktning, vari tryckfrihetsförordningen tar steget *fullt ut*.

Nej, det ser tvärtom ut, som om den blomman, som motionären har sökt få fram, skulle frysa bort en kall vinterdag av brist på välvilliga händers omvårdnad, en omvårdnad, som kommer dem i rikaste mån till del, som trycka det resultat, som självdeklarationer ger vid handen.

Det går, mina herrar, ej i längden att upprätthålla denna dualism. Det går verkligen ej an att slå sig för sitt bröst och förklara, att man har den ömmaste omsorg om sekretessen, på samma gång som man bibehåller de nu gällande bestämmelserna i bevillningsförordningen. Jag känner ej motionären, vet ej mer om hans syfte än vad den kortfattade motionen innehåller, men det vet jag, att logiken bjuder dem, som motsätta sig ändring i tryckfrihetsförordningen, att beträda den väg, som motionären här har beträtt.

*Om ändring
av 23 § i
förordningen
om taxerings-
myndigheter
och förfaran-
det vid taxer-
ring.*

(Forts.)

Herr Ericsson, Ollas: Gent emot den föregående ärade talaren som ansåg motionen så enkel vill jag endast påpeka, att det möter ganska stora svårigheter att gå motionärens önskningar till mötes. Motionären vill nämligen ändra författningarna därhän, att det skulle åläggas samtliga ledamöter av taxeringsnämnden att granska deklARATIONERNA. Jag skulle vilja fråga den ärade talaren, huru det skulle låta sig göra t. ex. i Stockholms stad, att samtliga ledamöter, som äro bisittare i taxeringsnämnden, granskade varenda detalj i deklARATIONERNA. Jag tror, följderna av ett dylikt beslut skulle bliva, att taxeringsnämnden förvandlades till ett ämbetsverk, som finge sitta året runt, för att fullgöra denna skyldighet. Bara av den anledningen tycker jag, att den ärade talaren skulle ha insett omöjligheten av motionärens förslag. Vidare är motionärens förslag inkonsekvent i det avseendet, att han icke föreslagit för provningsnämndens ledamöter samma rätt som för taxeringsnämndens ledamöter. Som sagt, det finnes åtskilligt i motionärens förslag, som jag anser vara orealiserbart, och det övriga är alldeles onödigt, och därför ber jag att få yrka bifall till utskottets hemställan.

Herr Cavalli: Endast ett ord! Den siste ärade talarens yttande ådagalägger fullständigt, att vi ha talat om två olika ting. Jag har icke i någon mån eller någon form yrkat på, att denna motion skulle bifallas.

Herr Larsson, Jacob: Jag kan icke annat än giva herr Cavalli rätt däri, att det kan icke vara mycket bevänt med att på detta sätt söka bevara sekretessen. Att jag varit med om bevillningsutskottets hemställan, har ej heller berott av någon omsorg för sekretessens bevarande. Jag har funnit, att det huvudsakligen är praktiska svårigheter i taxeringsarbetet, vilka måste föranleda till avstyrkande av motionen. Detta har icke kommit fram i motiveringen på det sätt jag skulle ha önskat, men jag ansåg, att hela saken var av så obetydlig vikt, att jag icke behövde av den anledningen reservera mig.

Lördagen den 3 februari.

Överläggningen ansågs härmed slutad, varefter kammaren biföll vad utskottet i föreliggande betänkande hemställt.

Justerades två protokollsutdrag för denna dag, varefter kammaren åtskildes kl. 3,40 e. m.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.

Lördagen den 3 februari

Kammaren sammanträdde kl. 8 e. m.

Herr statsrådet *Westman* avlämnade Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 38, angående vissa undantag från bestämmelserna för statens meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara.

Propositionen föredrogs och hänvisades till statsutskottet.

Herr *Stadener* väckte en motion, nr 89, angående skrivelse till Konungen i fråga om innehavares av pastoratsadjunktur bibehållande vid befattningen, då den ändras till komministerstjänst.

Denna motion hänvisades till kammarens första tillfälliga utskott.

Justerades två protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 8,05 e. m.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.

Måndagen den 5 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 8 e. m.

Anmälades och bordlades statsutskottets utlåtande nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa undantag från bestämmelserna för statens meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara.

Om återlämnande från statsutskottet av två dit remitterade motioner.

Föredrogs statsutskottets memorial nr 10, med anledning av remisser från första kammaren av två utav herr G. H. von Koch väckta motioner.

Nu föredragna memorial hade följande lydelse:

»Till statsutskottet hava från riksdagens första kammare remitterats två av herr G. H. von Koch väckta motioner (nr 33 och 55), däri föreslagits, i motionen nr 33 att riksdagen behagade besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning angående statsunderstöd till upprättande och underhåll av kommunala rätts-hjälpskontor,

samt i motionen nr 55, att riksdagen ville besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning, huruvida och under vilka villkor statsbidrag skall kunna lämnas som hjälp till bosättning åt persoer, vilka ämna ingå äktenskap.

Då de i förevarande motioner berörda ämnen icke synas vara av beskaffenhet, att tillhöra statsutskottets behandling, får utskottet, med stöd av § 7 i de för riksdagen gällande reglementariska föreskrifter, hemställa,

a) att herr von Kochs förstberörda motion, nr 33, må till första kammaren återlämnas, samt

b) att herr von Kochs sist omförmälda motion, nr 55, likaledes må till första kammaren återställas.»

Herr vice t a l m a n n e n: Herr talman! Jag skall be att få yrka bifall till statsutskottets hemställan och att kammaren sam-

tidigt måtte förklara, att ifrågavarande motioner äro av beskaffenhet att böra till tillfälligt utskott remitteras.

Om återlämnande från statsutskottet av två dit remitterade motioner.
(Forts.)

Överläggningen ansågs härmed slutad, varefter på särskilda propositioner kammaren biföll vad utskottet i föreliggande memorial hemställt med förklarande att ifrågavarande motioner hörde till behandling av tillfälligt utskott och hänvisade motionerna till sitt andra tillfälliga utskott.

Föredrogs statsutskottets memorial nr 11, med anledning av remiss från andra kammaren av en utav herr C. Hallendorff väckt motion.

Om återlämnande från statsutskottet av en dit remitterad motion.

Till statsutskottet hade från riksdagens andra kammare blivit remitterad en av herr C. Hallendorff väckt motion, nr 130, däri föreslagits, att riksdagen måtte i sammanhang med reglerandet av riksstaten för år 1918 i underdånig skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t täcktes taga i övervägande, huruvida icke med beaktande av i motionen framförda synpunkter vissa ändringar med hänsyn såväl till personalrekryteringen som organisationen av statens ämbetsverk kunde finnas av behovet påkallade.

Utskottet hade i nu föredragna memorial yttrat, att då av anförda skäl motionen icke syntes vara av beskaffenhet att böra handläggas av statsutskottet, utskottet, med stöd av § 7 i de för riksdagen gällande reglementariska föreskrifter, finge hemställa, att herr Hallendorffs ovanberörda motion, nr 130, måtte till andra kammaren återlämnas.

Herr vice talman: Herr talman! Jag ber att få yrka, att kammaren måtte bifalla utskottets hemställan med förklarande att motionen är av beskaffenhet att böra av tillfälligt utskott behandlas.

Efter härmed slutad överläggning biföll kammaren vad utskottet i förevarande memorial hemställt, med förklarande att ifrågavarande motion vore av beskaffenhet att höra till behandling av tillfälligt utskott.

Avlämnades och bordlades följande motioner:

nr 90, av herr *Olsson, Oscar*, om åvägabringande av utredning i fråga om underlättande av studiemöjligheterna för begåvade men fattiga lärjungar vid offentliga läroanstalter;

nr 91, av herr *Ström*, om åvägabringande av utredning i fråga om införande i folkskolorna av bespisning av behövande barn;

nr 92, av herr *Ström*, om åvägabringande av utredning huru en allmän arbetarsemester må kunna genomföras i Sverige;

nr 93, av herrar *von Koch* och *Pers*, om åvägabringande av utredning huru riksdagsmän må kunna erhålla fribiljetter å statens järnvägar för studieresor; samt

nr 94, av herrar *Permansson* och *Larson, Edvard*, om vidtagande av åtgärder till skyddande av de matnyttiga fisksorternas bestånd i Sveriges fiskevatten.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Meurling* under tiden från och med den 8 till och med den 20 innevarande månad.

Justerades två protokollsutdrag för denna dag, varefter kamarens sammanträde avslutades kl. 8,10 e. m.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.
